

Повна назва: Актуальні проблеми міжнародних відносин у XX – XXI столітті

Статус: Нормативна

Мета: вивчення ключових проблем сучасних міжнародних відносинах і можливих шляхів їх подолання.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни: Складається з чотирьох змістовних модулів. Завданнями курсу є формування дипломатичної і політичної свідомості, становлення професійного мислення. Складові частини курсу розкривають особливості становлення сучасних міжнародних відносин, місце провідних держав у сучасних міжнародних відносинах, основні принципи та напрямки їх зовнішньої політики, діяльність державам світу у міжнародних організаціях тощо. Нормативна навчальна дисципліна «Актуальні проблеми міжнародних відносин XX-XXI ст.» базується на нормативних навчальних дисциплінах «Міжнародні відносини та світова політика», «Міжнародні економічні відносини», «Зовнішня політика України», «Міжнародні організації» тощо. Отже для засвоєння дисципліни студенти мають знати категорії логіки, філософської науки, соціології та політології, всесвітньої історії та теорії держави і права, міжнародного права, економічної історії та світової економіки, історії та теорії міжнародних відносин, дипломатичної та консульської служби тощо.

Метод навчання – спосіб подання (представлення) інформації студентові у ході його пізнавальної діяльності, реалізований через дії, які зв'язують педагога та студента.

Основними методами, які використовуються у навчальному процесі при вивченні предмету «Актуальні проблеми міжнародних відносин XX-XXI ст.» є:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний. Даний метод знаходить широке застосування для передачі великого масиву інформації на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у «готовому» виді. Студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки і залишаються у рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.

2. Репродуктивний метод (репродукція – відтворення). Використовується переважно на семінарських заняттях, коли діяльність студентів організовується за кількарізним відтворенням засвоєваних знань. Для цього використовуються різноманітні роботи і різні форми самоконтролю.

Застосовується у взаємозв'язку з *інформаційно-рецептивним методом* (який передуює репродуктивному). Разом вони сприяють формуванню знань, навичок і вмінь у студентів, формують основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенос, класифікація).

3. Метод проблемного викладу, використовується у побудові змістовної частини курсу (теми лекцій і семінарів). Важливою складовою даного методу є розкриття пошуків різних підходів у вирішенні тієї чи іншої проблеми. При цьому викладач реалізує розкриття системи

доказів, порівняння точок зору, різних підходів. Студенти не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки викладача.

4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод, який полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквиумах.

5. Дослідницький метод. Є важливою складовою самостійної роботи студента, оскільки вони самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть аналіз сучасних проблем міжнародних відносин та інші дії пошукового характеру. У даному методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності.

Для підготовки магістра цей метод є важливим у тому розрізі, що навчальна робота безпосередньо переростає у наукове дослідження.

Під час семінарських занять можуть використовуватися *елементи дискусії* (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі).

Дискусійні методи виступають як засіб не тільки навчання, але й виховання.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Теоретичні основи сучасних міжнародних відносин та основні тенденції їх розвитку												
Тема 1. Сучасні тенденції міжнародних відносин	10	4				6						
Тема 2. Просторово-часові характеристики	7		2			5						

міжнародних відносин												
Тема 3. Ідеологічні чинники у міжнародних відносинах сучасності	7		2			5						
Тема 4. Міжнародна стабільність як мета міжнародних відносин	6	2				4						
Тема 5. Суб'єктивний фактор у міжнародних відносинах	7		2			5						
Тема 6. Роль громадянського суспільства у міжнародних відносинах ХХІ ст.	7		2			5						
Разом за змістовим модулем 1	44	6	8			30						
Змістовий модуль 2. Актуальні питання сучасних міжнародних відносин і шляхи їх вирішення												
Тема 1. Глобалізація та антиглобалізм	6	2				4						
Тема 2. Тероризм як явище міжнародних відносин і світової	12	2	2			8						

політики												
Тема 3. Енергетичний фактор у міжнародних відносинах сучасності	12	2	2			8						
Тема 4. Міжнародна безпека та шляхи реформування ООН	6	2				4						
Тема 5. Інформатизація суспільства у контексті міжнародних відносин	12	2	2			8						
Тема 6. Демократизація і питання зміцнення міжнародної системи захисту прав людини	6	2				4						
Тема 7. Регіональні конфлікти як дестабілізуючий фактор міжнародних відносин	12	2	2			8						
Тема 8. Роль світової фінансової кризи у сучасних міжнародних відносинах	12	2	2			8						
Тема 9. Боротьба з розвитком тіньового сектору світової економіки як одне з	7		2			5						

головних завдань міжнародних відносин кінця XX – початку XXI століть												
Разом за змістовим модулем 2	85	16	12			57						
Змістовий модуль 3. Латентна складова міжнародних відносин XXI ст.												
Тема 1. Латентна політика та політична латентологія. Суб'єкти та види латентної політики	12	2	2			8						
Тема 2. Основи теорії політичної розвідки. Досвід організації та діяльності політичної розвідки у контексті сучасних міжнародних відносин	20	2	4			14						
Тема 3. «Силові» спецоперації у міжнародних відносинах сучасності	6	2				4						
Тема 4. Психологічні спецоперації у міжнародних відносинах кінця XX – початку XXI ст.	6	2				4						

Тема 5. Інформаційні спецоперації та війни у міжнародних відносинах	14	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 3	58	10	8			40						
Змістовий модуль 4. Руська православна церква у міжнародних відносинах кінця XX – XXI ст.												
Тема 1. Головні напрямки зовнішньополітичної активності Руської православної церкви на межі тисячоліть. Миротворча діяльність РПЦ	11	2	2			7						
Тема 2. РПЦ як засіб зовнішньої політики Російської Федерації на пострадянському просторі	6	2				4						
Тема 3. Посередницька діяльність РПЦ у локальних конфліктах сучасності	6	2				6						
Тема 4. Діяльність Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату на	11	2	2			7						

сучасному етапі												
Тема 5. Закордонні установи РПЦ як фактор зовнішньої політики	7		2			5						
Тема 6. Зовнішньополітична концепція РПЦ в умовах глобалізації	7		2			6						
Тема 7. Православна місія як форма міжнародної діяльності РПЦ	7		2			6						
Тема 8. Об'єднання РПЦ і РПЦЗ у міжнародних відносинах Російської Федерації	6		2			4						
Разом за змістовим модулем 4	61	8	12			41						
Усього годин	252	40	40			172						

Знання та навички:

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми міжнародних відносин ХХ-ХХІ ст.» забезпечує *знання*:

- філософсько-політичного знання актуальних проблем світової політики;
- принципів і головних напрямків зовнішньої політики провідних держав світу;
- історії становлення та розбудови багатостороннього співробітництва у світовій політиці;
- глибинних проблем світової політики і шляхів їх вирішення.

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми міжнародних відносин ХХ-ХХІ ст.» забезпечує *вміння*:

- збирати, систематизувати міжнародну інформацію, здійснювати порівняльний аналіз та використовувати її у практичній діяльності,

- аналізувати основні положення концептуальних документів у галузі зовнішньої політики,
- визначати ефективність діяльності державних інститутів відповідно до національних інтересів;
 - формулювати позицію України з актуальних проблем сучасних світових міжнародних відносин.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 56 години аудиторних занять / кредитів ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання індивідуальних завдань; виконання самостійних письмових аудиторних робіт; усні відповіді на семінарських заняттях; іспит.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних робіт, надання відповідей біля дошки, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань. Підсумковий контроль з дисципліни «Соціальна відповідальність» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Оцінювання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Доповідь на сем. заняттях	5	2	10
Опитування на сем. заняттях	5	6	30
Творчо-пошукова робота	10	1	10
Виконання письмової самостійної роботи	10	1	10
Загальна кількість балів			60
Іспит			40
Всього за триместр			100

Викладач:

Сінкевич Євген Григорович. Стаж педагогічної діяльності – 31 рік. Кількість виданих наукових праць – більше 190. В 2011 році захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора наук зі спеціальності 07.00.06 – Історіографія, джерелознавство і спеціальні історичні дисципліни. Тема дисертації: «Місце краківської історичної школи в польській

історіографії». В 2011 р. присвоєно звання професора кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики.

Сфера наукових інтересів – міжнародні відносини, історія Польщі, історія народного господарства, краєзнавство